

«ԶԻ ԻՆՁ ԿԵԱՆՔ ՔՐԻՍՏՈՍ Է ԵՒ ՄԵՌԱՆԵԼՆ ՇԱՀ»

**ՇԱՀԵ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱԺԵՄՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ ՄԱՅՐ
ՏԱԺԱՐՈՒՄ ԶԱՏԿԻ ԺՐԱԳԱԼՈՒՅՑԻՆ**

(29 մարտ 1997 թ.)

*«Հաւատովք ճանաչել զնա՝ և զգօրութիւն յարութեան
նորա և զհաղորդութիւն չարչարանաց նորա՝
կերպարանակից լինել մահու նորա»:*

Պօղոս Առաքելի գրած տասնչորս թուղթերէն և ոչ մէկուն մէջ ան կը խօսի այնքան ուժգնօրէն, այնքան շեշտուած բառերով, այնքան անձնական փորձառութենէ բխած անմիջականութեամբ, որքան Փիլիպպեցւոց գրած իր նամակին մէջ: Ան կը սկսի խօսելով բանտարկեալի իր վիճակի մասին և կը գրէ բանտէն, յորդորելու իր հետևորդները որ ամուր մնան իրենց հաւատքին վրայ ի Քրիստոս Յիսուս: Իմ օրինակիս հետևեցէ՛ք, կ'ըսէ ան, որովհետև ինծի համար կեանք Քրիստոս է և մեռանիլը շահ է:

Ա. 21 Զի ինձ կեանք Քրիստոս է, եւ մեռանելն շահ:

Կեանք, որուն տօնն է այսօր, յարութեան կեանք, յաւիտենական կեանք, հոգիի կեանք: Այդ իսկ է Քրիստոսի յարութեան տօնին պատգամը բոլոր քրիստոնեաներուն, որոնք ի հաղորդութեան են Քրիստոսի չարչարաններուն և մահուան, որպէսզի հաղորդակից ըլլան իր յարութեան և փառաւորեալ կեանքին:

Առաքելը ցոյց կուտայ իր հաւատացեալներուն ճանապարհը որ կը տանի յարութեան կեանքին: Ան կը գրէ. ես ամէն բան վնաս կը համարեմ, մէկ կողմ կը թողում մարդկային իմ բոլոր երազները և կեանքի իմ մարմնական հասկացողութիւնը, որպէսզի աւելի լաւ ճանչնամ Քրիստոսը:

Այլ եւ համարիմ իսկ զամենայն վնաս՝ վասն առաւել գիտութեան Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ:

Առաւել գիտութիւնը Յիսուսի կարելի է հաւատով միայն, կը սկսի հաւատով, կը զարգանայ հաւատով և կը հասնի իր լրումին, նոյնպէս հաւատով:

Հաւատովք ճանաչել զնա՝ և զգօրութիւն յարութեան նորա և զհաղորդութիւն չարչարանաց նորա՝ կերպարանակից լինել մահու նորա:

Պօղոս տարբեր էր միւս առաքելներէն, որովհետև սկիզբէն ընտրեալ մը չէր. ան չէր կանչուած հետևելու Քրիստոսի, ինչպէս երկոտասանը: Գալիլիոյ լճափի ձկնորսներէն չէր, որոնք հետևեցան Յիսուսի, աշակերտեցան անոր, լսեցին անոր խօսքը, ընկերացան անոր մինչև Յորդանան գետի եզերքը և լսեցին երկնային ձայնը որ կը յայտարարէր. «Սա է Որդի իմ սիրելի»: Պետրոսի կամ Յովհաննէսի նման, ան չէր բարձրացած Թափոր լեռ, տեսնելու Քրիստոսէ ճառագայթող աստուածային լոյսը: Ան տեսած չէր. կաղին առողջացումը, դիւայարին ազատութիւնը, կոյրին բժշկութիւնը Յիսուսի խօսքին զօրութեամբ: Ան ճանչցած էր Քրիստոսը իր հալածանքին ընդմէջէն միայն և ճանչցած էր Քրիստոսի աշակերտները կամ հետևորդները, իբրև թշնամիները, զորս պէտք է զգետնել և լոեցնել, որովհետև ինք՝ փարիսեցին, իր կեանքին նպատակը ըրած էր պաշտպանել հրեական իր աւանդութիւնը ամենայն խստասրտութեամբ:

Նոյն թուղթին մէջ, ան կը բնութագրէ ինքզինք և կ'ըսէ ինք իր մասին. «Յազգէ Իսրայէլի, ի ցեղէ Բենիամինի. երբայցի յերբայցեւոց. ըստ աւրինացն փարիսեցի. ըստ նախանձայոյզն լինելոյ՝ հալածէի զեկեղեցին. ըստ արդարութեան աւրինացն լիեալ անարատ: Այլ որ ինչ ինձ շահն էր, զայն վնաս համարիմ վասն Քրիստոսի»:

Սակայն, երբ ճանչցաւ Քրիստոսի ճշմարտութիւնը և հաւատով զգաց անոր յարութեան զօրութիւնը, անոր մէջ ծնաւ նոր մարդը:

Հիմնական այս փոփոխությունը Պողոսի անձին մէջ, իրմէ չեկաւ, իր շնորհիւ չէ՛ր, այլ Աստուծոյ կամքը: Երբ ան կ'երթար դէպի Դամասկոս տարածելու համար քրիստոսահալած իր առաքելութիւնը նոյն ինքն Յիսուս երևցաւ անոր և այլափոխեց զայն: Այնուհետև ան սկսաւ ինչ որ շահ կը նկատէր, զայն վնաս համարել վասն Քրիստոսի:

Այս երեկոյ, մեր պատարագը և աղօթքը նրազալոյցի պատարագ են և աղօթք: Այս երեկոյ, քառասնօրեայ պահոց, ապաշխարութեան և աղօթքի օրերէն ետք, եկած ենք հոգիի մեր նրազները լեցնելու նորոգուած հաւատքի իւղով, հաւատքով մը որ տանի մեզ աւելի լաւ նանչնալու Քրիստոսը և անոր յարութեան զօրութիւնը, որովհետև հաւատքով միայն կրնաս նանչնալ քու Տէրդ և Փրկիչդ: Հաւատք՝ թէ անոր խաչն է մեր փրկութիւնը և անոր յարութիւնն է մեր զօրութիւնը: Հաւատք թէ ինչպէս Պողոս, նոյնպէս և մեզմէ իւրաքանչիւրը, որքան ալ կարծրասիրտ ըլլայ և հեռու Աստուծմէ, պիտի գայ օր մը, երբ յայտնուի անոր նոյն ինքն Քրիստոս և հաւատքի սերմեր ցանէ անոր սիրտին մէջ: Իսկ անոնք, որոնք արդէն իսկ կը հաւատան Քրիստոսի, անոնց սիրտին մէջ Քրիստոսի յարութիւնը կը ծնի յոյսը, յոյսը թէ իրենք ևս պիտի արժանանան յաւիտենական կեանքին: Այդ յոյսն է Քրիստոսի յարութեան զօրութիւնը, որու մասին կը գրէ Պողոս Փիլիպպեցիներուն:

Նոյն նամակի վերջաւորութեան, Պողոս առաքեալ կը գրէ հետևեալը.

Կան բազմաթիւ մարդիկ ձեր մէջ, որոնց մասին գրած եմ, բայց հիմա կ'ըսեմ լալով թէ թշնամի են Քրիստոսի խաչին և պիտի կործանին, որովհետև անոնց Աստուծոյ անոնց որովայնն է և անոնց փառքը՝ անոնց ամօթը: Անոնք երկրաւորը միայն կը խորհին, անոնց մտածումը և մտահոգութիւնը երկրաւոր, առժամեա բարիքներն են, որոնք պիտի կորսուին, ուշ կամ կանուխ: Առաքեալը անոնց կը հակադրէ հաւատացեալները, որոնք իրենց աչքերը կը կտրեն երկրայինէն և կը յառեն երկինք և կը սպասեն Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի. որ նորոգեցէ զմարմին խոնարհութեան մերոյ, կերպարանակից լինել մարմնոյ փառաց իւրոց, ըստ զարութեան՝ առ ի կարող լինելոյ հնազանդեցուցանել ընդ իւրեւ զամենայն:

Նորոգուելու և յարուցեալին կերպարանակից դառնալու յոյսն է որ կը ճառագայթէ Քրիստոսի Ս. Գերեզմանէն: Հաւատք և յոյս մը, որոնց զօրութիւնը ի վեր է քան զմիտս և զխորհուրդս:

Կը պատմեն թէ երկու անապատական ճգնաւորներ կը փալէին անապատին մէջ, հովիտի մը եզրին, երբ անոնցմէ մէկունն ոտքը սահեցաւ և ինք սկսաւ գլորիլ դէպի վար: Ան կառչեցաւ արմատի մը և սկսաւ օգնութիւն հայցել իր ընկերէն: Ճգնաւորը նայեցաւ դէպի վար և ըսաւ իր ընկերին. «Թողուր արմատը, հաւատա թէ պիտի փրկուիս ու վեր բարձրացիր»: Անկարելին կարելի ընող հաւատքի մասին է այսօր մեր խօսքը: Մահը կեանքի վերածող, երկրաւորը՝ երկնայինի, խոնարհութեան մարմինը Քրիստոսի փառաց մարմինի և մարդը՝ աստուածայինի:

Սիրելի հաւատացեալներ,

Բոլորս ալ այսօր կոչուած ենք ըլլալու Աստուծոյ որդիներ, մերկանալու երկրաւորը և վերածնելու երկնայինի յոյսին մէջ: Նայինք հաւատքի աչքերով Քրիստոսի թափուր գերեզմանին և լսենք, մեզի համար ևս ըսուած հրեշտակին աւետիսը. Չէ՛ աստ, այլ յարեալ:

Այսօր, ունէ ժամանակէ աւելի, մեր կեանքը պիտի առաջնորդուի յոյսով. թէ Աստուծոյ մեր հայրերուն, որ մեզի համար ևս իջաւ յերկիրն Այրարատեան, այցի պիտի գայ մեզի և զօրացնէ մեր հաւատքը իր յարութեան զօրութեամբ և մենք, ժողովուրդ և խաչն արօտի նորա, պիտի վերականգնենք խոնարհուած մեր տանարները, պիտի ամբանանք մեր հայրենի հողին վրայ, պիտի պայքարինք պահելու համար մեր հոգին անարատ և հաւատաւոր և պիտի նայինք ապագային, յոյսի աչքերով:

Այդ յոյսով, անկարելին կարելի դարձնող յոյսով է որ կ'ողջունենք բոլորդ և կ'ըսեմ և դարձեալ կը կրնեմ.

ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԱՐԵԱԻ Ի ՄԵՌԵԼՈՅ: